

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: B. R. O. O., narozený X, státní příslušnost X, toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65 Tis u Blatna (dále jen ZZC),

zastoupený: Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s., Kovářská 4/939, 190 00 Praha 9,

proti

žalovanému: Ředitelství služby cizinecké policie, se sídlem Olšanská 2, 130 00 Praha 3,

v řízení o žalobě ze dne 10.3.2020 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2.3.2020 č.j. CPR-47178-11/ČJ-2019-930310-V240,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 10.3.2020 doručenou soudu prostřednictvím datové schránky téhož dne se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 2.3.2020 č.j. CPR-47178-11/ČJ-2019-930310-V240, jehož kopie byla připojena, jímž žalovaný rozhodl o jeho odvolání proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen **správní orgán I. stupně**), ze dne 22.11.2019 č.j. KRPP-155667-14/ČJ-2019-030022, ve věci správního vyhoštění tak, že část výroku byla nahrazena a ve zbytku však bylo

rozhodnutí orgánu prvního stupně potvrzeno. Žalobce vyjádřil názor, že předmětným rozhodnutím byl zkrácen na svých právech.

2. **V žalobě** žalobce nejprve obecně namítal porušení ust. § 2, § 3, § 36 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též **správní řád**), a dále § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců a čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech. Dále nesouhlasil se závěrem stanoviska ministra vnitra České republiky (dále i **ČR**) o tom, že jeho vycestování do země původu je možné. Rovněž tvrdil, že procesní konstrukcí odvolacího správního řízení o vyhoštění je zkrácen na svém právu na spravedlivé projednání věci, neboť správní orgán je vázán závazným stanoviskem ministra vnitra, a jakékoli vyjádření žalobce je bezcenné a nerozhodné. To zabraňuje, aby byl stav věci náležitě zjištěn. Uvedl, že opustil Iráckou republiku (dále jen **Irák**), neboť se obává o život z důvodu své příslušnosti ke kurdské menšině; dalším důvodem byla špatná a nestabilní bezpečnostní situace, a to nejen obecně, ale i s ohledem na to, že žalobce je příslušníkem LGBT komunity, která je diskriminována, pronásledována a je na ní fyzicky útočeno. Žalovaný však nashromáždil jednostranné informace, které nezjišťují objektivně skutkový stav. Závěry závazných stanovisek ministerstva vnitra z 18.11.2019 a 10.2.2020 ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv vycházejí z Informace Evropského podpůrného azylového úřadu (EASO) březen 2019, Irák, a z Informace OAMP, Irák bezpečnostní a politická situace v zemi, srpen 2019. Informace v obou zprávách lze interpretovat jak ve prospěch tak neprospěch žalobce. Žalovaný zaujal negativní stanovisko bez snahy zjistit objektivní stav věci. Dále uvedl, že po pádu IS (pozn.: žalobce měl zkratkou na mysli pravděpodobně organizaci nazývanou Islámský stát, uvedený dále též jako ISIS) se bezpečnostní situace v Iráku skutečně zlepšila, ale rozhodně o této zemi nelze mluvit jako o bezpečné zemi původu. Na území již neprobíhá mezinárodní ani vnitřní ozbrojený konflikt, situace ovšem není zdaleka tak stabilní, jak si představuje správní orgán. V případě Iráku nelze hovořit o plné kontrole centrálních a lokálních bezpečnostních složek nad územím, stejně tak o bezpečnosti a vymahatelnosti práva. Sám správní orgán konstatoval, že region původu žalobce lze považovat za „relativně klidnou“ oblast. Relativní klid v oblasti, v níž v předchozích letech probíhal ozbrojený konflikt, ovšem bez dalšího neznamená, že zemi lze označit za bezpečnou a žalobci v případě návratu nehrozí nebezpečí vážné újmy. Z Informace OAMP, Irák Bezpečnostní a politická situace v zemi, srpen 2019, a závazného stanoviska ministra vnitra ČR ze dne 10. 2. 2020 vyplývá, že závěr o stabilitě území Kurdistanu byl učiněn v protikladu k bezpečnostní situaci ve zbylé části země původu. Touto argumentací ovšem nelze dojít k závěru, že Kurdistan je bezpečným územím umožňující žalobcům návrat. Na podporu svého tvrzení ohledně bezpečnostní situace v Iráku žalobce odkázal na doporučení k cestám vydané vládou Spojeného království a aktuální doporučení Ministerstva zahraničních věcí ČR, ze kterých vyplývá nepříznivá bezpečnostní situace v Iráku. Rovněž poukázal na různé zahraniční internetové zdroje, které vypovídají o mučení v zemi původu, což žádné ze závazných stanovisek nezohlednilo. Od začátku roku 2019 útoky ze strany ISIS a civilní oběti opět narůstají. Bezpečnostní situace se zlepšuje ve městech, ale zhoršuje ve venkovských oblastech, ve kterých ISIS pokračuje v činnosti. Členové a jednotky ISIS operují ve špatně přístupných venkovských oblastech Anbár, Bagdád, Dijála, a také oblast Kirkúk. To vše jsou oblasti, kde mají státní ozbrojené složky omezený vliv mimo městské oblasti. Celková politická situace v zemi je charakteristická selháním vlády v oblasti řešení základních příčin nestability a násilí. Tuto situaci potvrzují i česká média, na která žalobce odkázal. Ačkoliv se v minulosti hovořilo o tom, že jednotky ISIS jsou poraženy, dále existují někteří jejich

členové a přívrženci, kteří pokračují ve stopách tohoto hnutí a v médiích se hovoří počátkem roku 2020 o znovuzrození těchto jednotek. Aktuální situace v Iráku je vážná a v kontextu těchto událostí jsou použité materiály, ze kterých vychází závazné stanovisko, zastaralé.

Žalobce dále poukázal na svou sexuální orientaci jako důvod pro nemožnost vycestování, neboť je pro svou homosexualitu v Iráku diskriminován a hrozí mu skutečné nebezpečí. Na podporu svých obav odkázal na zahraniční internetové zdroje, na jejichž základě je dle žalobce zcela nepřípustné, aby obsah závazného stanoviska vyplýval ve prospěch jeho návratu, neboť pokud by se tak stalo, existuje skutečné nebezpečí, které by mu mohlo hrozit. Žalobce jako na zcela nemístné tvrzení odkázal na napadané rozhodnutí, ve kterém žalovaný uvedl, že pokud by mu skutečně hrozilo nebezpečí, požádal by o mezinárodní ochranu v první bezpečné zemi, což je jistě i Ukrajina. Žalobce korigoval názor žalovaného, neboť bez výjimky určitě nelze tvrdit, že Ukrajinu lze považovat za bezpečnou zemi původu a žalovaný se ani sám aktivně nesnažil informace vyhledat.

Další námitka směřovala proti přiměřenosti rozhodnutí, kdy při stanovení doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie (dále i EU), je zákonnou hranicí pět let. Uložená doba závisí na správním uvážení daného orgánu, které neznamená libovůli správního orgánu; nesmí být překročena zákonem stanovená meze správního uvážení, ani toto nesmí být zneužito. V případě žalobce byla doba stanovena zákazem vstupu na dva roky, s čímž nesouhlasil, neboť se domníval, že ve skutkově obdobných případech dochází k nedůvodným rozdílům, co se týká právě stanovení doby, po kterou nelze cizincům umožnit vstup na území členských států EU. Ve skutkově obdobných případech byla tato doba stanovena kupříkladu na jeden rok (např. řízení vedená u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp.zn. 73 A 31/2019; nebo 78 A 3/2020). Žalobci nebylo jasné, z jakých důvodů bylo v jeho případě konstatováno, že stanovená dvouletá doba je přiměřená a domníval se tedy, že v jeho případě došlo k překročení meze správního uvážení. Závěrem žalobce navrhl, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

3. **Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 2.3.2020 č.j. CPR-47178-11/ČJ-2019-930310-V240** jako správního orgánu příslušného podle § 163 odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**), bylo částečně změněno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 22.11.2019 č. j. KRPP-155667-14/ČJ-2019-030022, kterým bylo žalobci dle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU v délce dva roky; dále byl stanoven počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU, v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území ČR a současně byla podle ustanovení § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena doba k vycestování z území členských států EU do 30 dnů.“ Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedené prvostupňové rozhodnutí ze dne 22.11.2019 částečně změnil tak, že původní výrok rozhodnutí: *„Počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, se stanoví v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky.“* změnil a nově zní: *„Počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, se stanoví v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona o pobytu*

cizinců od okamžiku, kdy uplyne stanovená doba k vycestování.“ a část výroku ve znění: „*Současně se podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoví doba k vycestování z území členských států Evropské unie do 30 (třiceti) dnů.*“ doplnil o text: „*Současně se podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoví doba k vycestování z území členských států Evropské unie do 30 (třiceti) dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.*“ Ve zbylé části podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzeno.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 2.3.2020 vyplývá, že žalobci bylo uloženo správní vyhoštění z důvodu, že v ČR minimálně dne 15.11.2019, kdy tranzitoval územím ČR do Spolkové republiky Německo (dále jen **Německo**), pobýval bez cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn. Po prostudování správního spisu žalovaný dospěl k závěru, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo vydáno na základě správných skutkových zjištění, která byla podložena dostatečnými podklady. Protiprávní jednání žalobce bylo vymezeno zákonným způsobem, bylo správně definováno a naplňuje skutkovou podstatu § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců a současně bylo zjištěno, že nejsou dány důvody pro aplikaci § 119a odst. 2 citovaného zákona. Doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států byla stanovena v zákonném rozmezí, v přiměřené výši a v souladu s rozhodovací praxí v obdobných případech. Žalovaný se následně vyjádřil k jednotlivým odvolacím námitkám a uvedl, že dne 15.11.2019 v 08:35 hodin byl policejní hlídkou Německa kontrolován žalobce ve Waidhausu, kam přicestoval z ČR. Žalobce uvedl, že je státním příslušníkem Iráku a nemá vůbec žádné doklady. Vzhledem k tomu, že nedisponoval žádným cestovním dokladem ani platným vízem, které by jej opravňovalo pobývat na území EU, byl policií Německa zadržen a následně téhož dne vrácen na základě readmisní dohody zpět na území ČR. Na základě uvedených skutečností byl téhož dne po převzetí správním orgánem I. stupně zajištěn a převezen k provedení dalších úkonů. Jelikož nepředložil žádný cestovní doklad k prokázání své totožnosti ani žádné oprávnění k pobytu, bylo s ním dne 16.11.2019 zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, 4 zákona č. 326/1999 Sb., a dne 22.11.2019 vydáno prvostupňové rozhodnutí. Žalobce prokazatelně naplnil skutkovou podstatu ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců a není možné rozhodnout jinak, než vydat rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaný se dále vyjádřil délce uložené doby 2 let zákazu vstupu na území a dospěl k závěru, že tato doba byla stanovena v souladu se zákonem o pobytu cizinců, a též uvedl, že pokud by se žalobce opravdu cítil být v zemi původu ohrožen, mohl v první bezpečné zemi (Ukrajina) požádat o mezinárodní ochranu, což neučinil, přestože tam přicestoval na základě víza za účelem studia. K námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu žalovaný mimo jiné uvedl, že pro hodnocení existence důvodů, které by znemožňovaly vycestování žalobce, si správní orgán I. stupně vyžádal závazné stanovisko, ze kterého pak vycházel, a shledal, že vycestování žalobce je možné. Prvostupňový orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohlo v případě návratu do vlasti hrozit nebezpečí dle § 179 zákona o pobytu cizinců (tedy porušení čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv), a skutkový stav náležitě zjistil. Žalovaný požádal o prověření závazného stanoviska a dne 10.2.2020 obdržel závazné stanovisko ministra vnitra, dle kterého v současné době neexistují důvody ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Ke změně závazného stanoviska nebyly shledány důvody, a bylo konstatováno, že vycestování žalobce je možné. Ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 21.2.2020 žalobce opětovně namítal nebezpečnou situaci v Iráku a odkazoval na informace na webových stránkách, jejichž kopii přiložil. Žalovaný

konstatoval, že se správní orgány zabývaly i jednotlivými aspekty důležitými pro posouzení přiměřenosti vyhoštění a závěrem deklaroval, že nalézacím orgánem byl skutkový stav spolehlivě zjištěn, doložen a popsán. Správní vyhoštění a zákaz vstupu na 2 roky se po zhodnocení důkazů, společenské nebezpečnosti jednání žalobce, pohnutek a míry zavinění, jeví jako přiměřené opatření.

Žalovaný rovněž odůvodnil provedenou změnu výroku, kterým byl správním orgánem I. stupně nepřesně vymezen počátek doby, po kterou nelze umožnit žalobci vstup na území, neboť z důvodu změny ust. § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců již totiž nelze vázat počátek této doby na pozbytí oprávnění k pobytu na území ČR, ale na uplynutí doby k vycestování. Jelikož z výroku prvostupňového rozhodnutí nebyl zřejmá informace o počátku určení doby k vycestování, byl proto výrok doplněn o tuto informaci, takže současné znění výroku je souladné se zákonem a ve zbylé části bylo rozhodnutí potvrzeno.

4. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 18.3.2020** stručně zrekapituloval dosavadní průběh řízení a ohledně žalobních námitek plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Závěrem vyjádřil přesvědčení, že v odvolacím řízení postupoval v souladu s právními předpisy, a proto navrhl, aby soud žalobu zamítl.
5. **Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 2.3.2020 i ve vyjádření k žalobě odpovídají obsahu spisu. Podle doručky z datové schránky bylo napadené rozhodnutí ze dne 2.3.2020 zástupci žalobce doručeno téhož dne. Z protokolu o výsledku žalobce ze dne 16.11.2019 soud dále zjistil, že žalobce jako důvod pro vycestování z Iráku uvedl, že je homosexuál, jeho rodina se za něj styděla a z důvodu své sexuální orientace se bál o život. Dále uvedl, že cílem jeho cesty bylo Německo, kde chtěl požádat o azyl. Do Iráku se vrátit nechce, proto roztrhal a zahodil svůj pas. Součástí správního spisu je závazné stanovisko ministerstva vnitra ČR ze dne 18.11.2019, dle kterého nebyly shledány žádné překážky vycestování žalobce do Iráku ve smyslu ust. § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. Podkladem pro uvedené závazné stanovisko byla Informace OAMP Irák, Bezpečnostní a politická situace v zemi, stav k srpnu 2019, ze dne 30.9.2019 a Informace Evropského podpůrného azylového úřadu (EASO) Irák, Perzekuce jedinců, 3.3 Sexuální orientace či genderová identita, stav k březnu 2019, ze dne 17.6.2019. V rámci odvolacího řízení bylo vydáno dne 10.2.2020 opětovné závazné stanovisko, které potvrdilo závěr o tom, že vycestování žalobce do Iráku je možné.
6. **Žalobce v replice ze dne 26.3.2020** stručně zopakoval dosavadní průběh řízení a dále uvedl, že žalovaný ve svém vyjádření žádným způsobem nereagoval na žalobní námitky a neuvedl nic nového. Zopakoval, že nesouhlasí se závěry závazného stanoviska o tom, že jeho vycestování je možné. Již v žalobě bylo prokázáno, že bezpečnostní situace v Iráku je natolik vážná, že pouhá jeho přítomnost v zemi může představovat vysokou pravděpodobnost hrozícího nebezpečí. Pro něho je šokující, že na základě závazného stanoviska je správní vyhoštění realizovatelné, ačkoli je zde vysoká pravděpodobnost, že v Iráku bude zasažen na svých právech a ohrožen na životě. Ze všech informačních zdrojů vyplývá, že návrat do Iráku je skutečnou hrozbou nebezpečí, jak uvádí i Ministerstvo zahraničních věcí, které doporučuje omezit cestování do této země. Žalobce stejně jako v žalobě navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

7. Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Podle § 78 odst. 7 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech správního vyhoštění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
8. Podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 2.3.2020 z důvodů v ní uvedených a soud dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná s ohledem na níže uvedené. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., jelikož žalobce i žalovaný s uvedeným postupem souhlasili a zároveň soud neshledal důvod pro nařízení jednání.
9. Dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizinci, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn.*
10. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizinci, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*
11. V § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je uvedeno: „Vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí.“ Podle odst. 2 citovaného ustanovení se za „skutečné nebezpečí podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 3 [Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod](#).“
12. Zdejší soud nejprve uvádí, že výčet ustanovení právních předpisů uvedených v žalobě, k jejichž porušení mělo ze strany žalovaného dle žalobce dojít (ust. § 2, § 3, § 36 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu), nelze považovat za řádné žalobní body, neboť žalobce neuvedl, v čem konkrétně porušení uvedených ustanovení spatřuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 23.5.2018 č.j. 6 Azs 88/2018-38, rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20.12.2005 č.j. 2 Azs 92/2005 - 58), a proto se jimi soud v souladu s výše uvedenou judikaturou nezabýval. K obecně namítanému porušení ust. § 179 zákona o pobytu cizinců a s tím souvisejícího čl. 3 Úmluvy, které žalobce podrobněji ve své žalobě rozvedl, se soud vyjádří níže.
13. Co se týče žalobních námitek týkajících se závazných stanovisek ministerstva vnitra ohledně možnosti vycestování žalobce do Iráku, chybnosti a nelogičnosti závěrů v nich uvedených a nesprávnosti a neaktuálnosti informací nashromážděných správními orgány, neshledal soud tyto důvodnými. Žalobce v žalobě uvedl, že jeho hlavním důvodem pro opuštění Iráku byla obava o život z důvodu své příslušnosti ke kurdské menšině. Dalším

důvodem opuštění země původu byla obecně špatná a velmi nestabilní bezpečnostní situace obecně, ale i s ohledem na to, že je příslušníkem LGBT komunity. Soud uvedená tvrzení ohledně příslušnosti ke kurdské menšině a bezpečnostní situace v Iráku považuje za účelové, neboť žalobce ve svém vyjádření ze dne 16.11.2019 zaznamenaném v protokolu správního orgánu I. stupně č.j. KRPP-155667-8/ČJ-2019-030022 jako jediný důvod, který by mu bránil v návratu do Iráku, uvedl, že se nechce do Iráku vrátit, bojí se o život, neboť má problémy kvůli své sexuální orientaci, je homosexuál a rodina se za něj styděla; měl obavy, že pokud by se vrátil, tak by byl zabit. Žalobce v rámci svého vyjádření před správním orgánem I. stupně dne 16.11.2019 neuvedl žádnou obavu z násilí či smrti z důvodu jeho příslušnosti ke kurdské menšině či nepříznivé bezpečnostní situace na území Iráku. Žádné další důvody pro nemožnost vycestování do země původu žalobce neuvedl ani poté, co byl seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí a byla mu dána možnost se k nim vyjádřit a uvést další skutečnosti. O nepříznivé bezpečnostní situaci v zemi původu ve vztahu k ozbrojeným konfliktům a nestabilitě a příslušnosti ke kurdské menšině se žalobce zmínil až v rámci svého odvolání poté, co bylo správním orgánem I. stupně rozhodnuto o jeho správním vyhoštění z území ČR a poté, co zmocnil ke svému zastoupení Organizaci pro pomoc uprchlíkům, z.s. V odvolání ve vztahu k bezpečnostní situaci v Iráku žalobce poukazoval na zprávu z června 2019, která líčí existenci Islámského státu i poté, co byl v prosinci roku 2017 poražen, a dále polemizoval se závěry závazného stanoviska ministerstva vnitra ze dne 18.11.2019, dle kterého je možné, aby vycestoval zpět do země původu. V žalobě pak žalobce opět změnil argumentaci v tom smyslu, že nerozporoval zjištění správního orgánu ohledně bezpečnostní situace v době před vydáním zpráv o situaci v Iráku, které byly podkladem pro vydaná závazná stanoviska, ale namítal změnu bezpečnostní situace, která měla nastat až poté, co byly výše uvedené zprávy vydány (tedy změny nastalé po červenci 2019). Tyto uvedené úpravy a změny v žalobcově argumentaci a obraně vedou soud k názoru, že námitky ohledně nepříznivé bezpečnostní situace v Iráku a žalobcově příslušnosti ke kurdské menšině jsou ryze účelové. Soud přitom nezjistil a ani žalobce netvrdil žádný důvod, proč by své obavy z násilí a boje o život z důvodu, že patří ke kurdské menšině a že v Iráku probíhá ozbrojený konflikt a bezpečnostní situace je nepříznivá, nezmínil již ve svém vyjádření učiněném před správním orgánem I. stupně dne 16.11.2019 či kdykoli v průběhu správního řízení do doby vydání prvostupňového rozhodnutí. Z uvedených důvodů soud veškeré námitky směřující do závazných stanovisek ministerstva vnitra a nesprávnému posouzení bezpečnostní situace v zemi původu a další s tím související dílčí námitky považuje za účelové, a tedy i nedůvodné. K uvedenému je nutno připomenout, že správní orgány neopomněly svou povinnost zkoumat ve smyslu ust. § 179 zákona o pobytu cizinců, zda je vycestování žalobce do Iráku možné a zda mu v případě návratu nehrozí nebezpečí, když si za tímto účelem nechaly vypracovat dokonce dvakrát závazné stanovisko ministerstva vnitra. Obě uvedená závazná stanoviska jsou řádným způsobem odůvodněna, je z nich patrné, z jakých podkladů správní orgán vycházel a obsahují úvahy a myšlenkové procesy, které vedly k závěru, že vycestování žalobce do země jeho původu je možné. Správní orgány tedy nepochybily, pokud z těchto závazných stanovisek při svém rozhodnutí o správním vyhoštění vycházely.

14. K žalobcem tvrzené námitce homosexuality jakožto překážky pro návrat do Iráku ve smyslu ust. § 179 zákona o pobytu cizinců soud uvádí, že ani tuto nepovažuje za důvodnou. Podle Informace Evropského podpůrného azylového úřadu (EASO) – Irák, Perzekuce jedinců, 3.3 Sexuální orientace či genderová identita z března 2019, která je součástí správního spisu, Irák nemá žádné zákony, které by výslovně trestaly souhlasný

pohlavní styk osob stejného pohlaví. Dále bylo uvedeno, že v případě stíhání sexuálních aktivit osob stejného pohlaví úřady spoléhaly na sazby za nemravné chování na veřejnosti či prostituci. Přesto uvedená zpráva EASO obsahuje informace o tom, že homosexuální menšina je v Iráku diskriminována, pronásledována, fyzicky napadána a během roku 2017 docházelo k zabití příslušníků této menšiny. Situace v oblasti Kurdistánu, odkud žalobce pochází, je relativně lepší, obzvláště v městských oblastech ve srovnání s venkovem. I zde je však homosexualita stále (informace z roku 2018) tabuizována a je na ni nahlíženo jako na něco, co zostuzuje rodinu, pokud se dostane na veřejnost. Oblast Kurdistánu je považována za více sekulární a sociálně liberálnější než oblasti Iráku, kde převažují Arabové. Ze zprávy rovněž vyplývá, že v Kurdistánu je pro homosexuální menšinu bezpečněji než na jiné části území. Kurdské úřady dokonce povolily činnost nevládních organizací propagujících práva LGBT osob, přesto je homosexualita velkým tabu. Uvedené informace byly podkladem pro ministerstvo vnitra při vypracování závazných stanovisek o možnosti vycestování žalobce, ze kterých při rozhodování o správním vyhoštění vycházel jak správní orgán I. stupně, tak žalovaný. Po zhodnocení zmíněných informací dospěl zdejší soud stejně jako správní orgány k závěru, že žalobcova homosexualita není překážkou pro vycestování do Iráku. Žalobce neuvedl žádné závažné a konkrétní potíže či zkušenosti, které by zažil, či které by mu reálně hrozily. Žalobce pouze uvedl, že se za něj rodina stydí. Podle § 179 zákona o pobytu cizinců však musí obava představovat reálně hrozící nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu; taková situace však v jeho případě není. Jako překážku pro vycestování totiž nelze považovat takové nebezpečí, které nemusí nastat vůbec anebo může nastat jen vplynutím z různých nepředvídaných situací či skutečností či v případě přidružení nějakých dalších okolností. Z výpovědi žalobce ani z jeho odvolání nejsou patrné skutečnosti, ze kterých by bylo zřejmé, že bude po svém návratu čelit skutečné hrozbě mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu. Otázka žalobcovy homosexuality jako potenciální překážky pro vycestování do země původu byla správními orgány posouzena správně a správní orgány nepochybily, pokud dospěly k závěru, že vycestování žalobce je možné. Je rovněž nutno konstatovat, že žalovaný ve svém rozhodnutí správně poukázal na možnost požádat o mezinárodní ochranu v první bezpečné zemi, kterou Ukrajina bezpochyby je, což vyplývá z vyhlášky Ministerstva vnitra ze dne 3.12.2015, kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve které je Ukrajina zařazena mezi bezpečné země v § 2 bodu 24. Je sice pravdou, že nelze celé území Ukrajiny lze považovat za bezpečné (i samotná vyhláška považuje Ukrajinu za bezpečnou, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti), avšak žalobce mohl zůstat mimo tato území. Navíc ani sám žalobce netvrdil, že by byl nucen zůstat v uvedených oblastech, které nejsou považovány za bezpečné.

15. Žalobní námitky týkající se nepřiměřené délky uloženého zákazu vstupu žalobci na území členských států EU a nesprávného užití správního uvážení soud posoudil následovně. Z výše citovaných ustanovení § 119 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že správní orgán má v případě aplikace těchto ustanovení možnost stanovit dobu zákazu vstupu na území členských států EU v maximální délce 5-ti let. Konkrétní délku zákazu vstupu na území pak určuje sám správní orgán na základě svého správního uvážení a s přihlédnutím ke specifickým okolnostem daného případu. Výkon správního uvážení musí vždy nalézt odraz v odůvodnění rozhodnutí, aby mohl soud přezkoumat, zda správní orgán při užití správního uvážení nezneužil či nepřekročil jeho meze. Závisí-li rozhodnutí správního orgánu na správním uvážení, soudy ve správním soudnictví přezkoumávají pouze to, zda správní orgán při svém rozhodování nepřekročil meze správního uvážení, tj. „(...) samotné

správní rozhodnutí podléhá přezkumu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem“ (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 11. 2005, č. j. 6 Azs 304/2004 – 43). Úkolem soudu je tedy posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem.

16. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí k ukládané délce zákazu vstupu na území uvedl: *„Správní orgán důkladně zvážil druh a závažnost protiprávního jednání účastníka řízení, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a dospěl k závěru, že je zde namíste vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, jehož platnost omezí vstup cizince na území členských států EU na dobu 2 (dva) roky, což je doba ve spodní hranici maximální doby stanovené zákonem o pobytu cizinců. Při stanovení této doby vzal správní orgán v potaz délku neoprávněné pobytu účastníka řízení na území České republiky po dobu minimálně 1 dne tj. minimálně dne 15.11.2019, kdy tranzitoval územím České republiky do Spolkové republiky Německo bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu. Správní orgán přihlédl ke skutečnosti, že účastník řízení si byl vědom skutečnosti, že pobývá na území České republiky bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu. Neučinil žádné kroky k odstranění tohoto závadného stavu. Správní orgán také přihlédl ke skutečnosti, že účastník řízení v protokolu ze dne 16.11.2019 sdělil, že svůj platný cestovní pas Iráku roztrhal a zahodil v lese, protože se nechce vrátit zpět do Iráku. Stanovená doba je přiměřená k výše uvedeným skutečnostem a je dostatečná k ochraně zájmů státu.“* Žalovaný ve svém rozhodnutí následně doplnil: *„Doba v délce 2 let, po kterou nelze účastníku řízení umožnit vstup na území členských států Evropské unie byla stanovena v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., a t v dolní polovině hranice zákonného rozpětí, kdy maximální hranice je 5let.“* Žalovaný dále vyvozoval přiměřenost uložené délky zákazu vstupu na území ze skutečností, že žalobce vědomě porušil právní předpisy tím, že vstoupil vědomě na území ČR bez platného oprávnění k pobytu a bez platného cestovního dokladu, který úmyslně roztrhal a zahodil, a při vstupu do schengenského prostoru se nepodrobil důkladné kontrole a v schengenském prostoru pobýval neoprávněně. Uchýlil se tak k jednání, které je v rozporu s pravidly a právními předpisy všech států EU. Dále žalovaný uvedl: *„Tyto skutečnosti správní orgán I. stupně posoudil jako velmi závažné jednání účastníka řízení, neboť je ve veřejném zájmu členských států EU, aby se na jejich území zdržovali pouze ti státní příslušníci třetích zemí, kteří splňují přijaté podmínky vstupu. (...) Správní vyhoštění z území České republiky a doba 2 let, po kterou nelze účastníku řízení umožnit vstup na území členských států Evropské unie, se po zhodnocení důkazů jednotlivě a ve vzájemné souvislosti, zhodnocením společenské nebezpečnosti jednání účastníka řízení, pohnutek a míry zavinění jeho osoby, jeví jako přiměřené opatření.“*
17. Zákon o pobytu cizinců odvozuje v jednotlivých případech dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU, od závažnosti posuzovaného protiprávního jednání cizince. Jak již bylo uvedeno výše, v případě žalobce byl správní orgán oprávněn žalobci dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců stanovit dobu, po kterou není žalobce oprávněn vstoupit na území, až na 5 let; uložil však dobu 2 let, tedy pod polovinou maximální možné výše. Krajský soud neshledal u správních orgánů svévolné překročení správního uvážení. Pokud správní orgány mohly žalobce pro naplnění obou skutkových podstat vyhostit se zákazem vstupu na území až na 5 let, pak se uložení doby 2 let jeví jako adekvátní posuzovanému případu. Z rozhodnutí správních orgánů a rovněž z protokolu o výpovědi žalobce je nadto patrné, že správní orgány při stanovení délky zákazu vstupu na území a posuzování přiměřenosti rozhodnutí se dostatečným

způsobem zabývaly mimo jiné také závažností protiprávního jednání žalobce, veřejnými zájmy státu, délkou pobytu žalobce na území, rodinnými vazbami, vazbami k zemi původu aj. Správní orgány vzaly v potaz rovněž skutečnost, že žalobce na území pobýval pouze krátkou dobu.

18. Zdejší soud v návaznosti na vše výše uvedené konstatuje, že úvahy žalovaného i správního orgánu I. stupně v této věci nevybočily z mezí stanovených zákonem, rozhodnutí na nich založená jsou odůvodněna logickými úvahami a skutečností, o které správní orgány své posouzení opřely, mají oporu ve spise a byly řádně zjištěny. Soud tedy neshledal, že by správní orgány při rozhodování o době, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států EU, svévolně překročily svoje diskreční pravomoci. Lze tak uzavřít, že správní orgány obou stupňů zohlednily veškerá zákonem vyžadovaná kritéria pro uložení správního vyhoštění a délky zákazu vstupu na území, včetně posouzení přiměřenosti, pečlivě zvážily okolnosti daného případu a řádně a přezkoumatelně se s nimi vypořádaly i v odůvodnění svých rozhodnutí.
19. Krajský soud rovněž nevyhověl námitce, že ve skutkově obdobných případech dochází k nedůvodným rozdílům, což žalobce dovozuje z toho, že u Krajského soudu v Ústí nad Labem jsou vedena řízení pod sp. zn. 73 A 31/2019 a 78 A 3/2020, u kterých byla stanovena zákazu vstupu na území 1 rok. Zdejší soud není obeznámen se specifiky výše uvedených řízení, neboť v databázi rozhodnutí vedených NSS, nejsou tato řízení resp. rozhodnutí dosud zveřejněna, ani žalobce žádné důkazy k prokázání svého tvrzení soudu nepředložil. K uvedenému se konstatuje, že v návaznosti na již shora zmíněnou argumentaci soud neshledal, že by správní orgány pochybily při stanovení doby, po kterou byl žalobci zakázán vstup na území ČR.
20. Zdejší soud dospěl k závěru, že žalovaný i správní orgán I. stupně postupovaly při rozhodování o správním vyhoštění žalobce v souladu se zákonem o pobytu cizinců i v souladu se správním řádem. Krajský soud nepřistoupil k provádění důkazů, které žalobce navrhoval v žalobě, neboť skutkový stav byl správním orgánem náležitě zjištěn a provádění dalších důkazů by bylo nadbytečné.
21. Na základě výše uvedených rozhodných skutečností, shledal soud žalobu nedůvodnou, a proto ji dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl (**výrok I. rozsudku**), přičemž změna a doplnění výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně byla bez vlivu na zákonnost a správnost napadeného rozhodnutí.
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl právo na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Jelikož žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady řízení nevznikly, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo. (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 21. dubna 2020

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.